

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno 633. Usque Ad Annum 726

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1760

VD18 90117840

§. 36. Collatio de Paschate.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66082](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66082)

nam Romanam contra antiquas Hiber-
 norum consuetudines tuebatur. Sæculum VII
 A. C. 664.

§. XXXVI.

Collatio de Paschate.

Ut Disputationi de Paschate tandem finis imponeretur, statutum, in Monasterio *Strenesbal*, cui S. Hilda Abbatissa præerat, Colloquium instituere. Advenit Rex cum Principe Filio. Adfuerunt Episcopi tres, Colmanus, Agilbertus, & *Cedde*. Cum Colmano erant Clerici ejus Hiberni. Agilbertus socios adduxerat Presbyteros Agathonem, Romanum, & Wilfridum, & Jacobum Diaconum. *Cedde* Episcopus, ab Hibernis ordinatus ex eorum parte stabat, & eorum sermonem interpretabatur. S. Hilda cum sua Congregatione in eadem erat sententia.

*Bed. III. hist
 6. 25.
 Sup. n. 3.*

Itaque Rex Osuinus Collationis initium fecit, dicens; cum omnes eidem Domino servirent, & idem Regnum Cœleste expectarent, necessarium esse, ut omnes eandem vivendi normam, & easdem Cæremonias amplecterentur. Unum superesse Remedium, serio examinare, quæ Traditio magis veritate niteretur. Tum Colmano Episcopo suo præcepit, ut primus loqueretur. Ille, *a majoribus meis, inquit, qui me huc miserunt, consuetudinem accepi, quam servo.* Omnes

Sæculum VII *nes quoque Patres nostri eam servarunt.*
 A. C. 664.

Ne vero quis hunc morem temnendæ originis esse putet, legimus, eum observatum fuisse a S. Joanne Evangelista, dilecto Domini Discipulo, & ab omnibus, quas regebat, Ecclesiis. Illico Rex jussit, ut Agilbertus responderet; at ille: Rogo, ut Wilfrido Discipulo meo pro me loqui liceat. Melius, quam ego per interpretationem, ipse linguæ Anglorum gnarus opinionem nostram explicabit. Tunc igitur Wilfridus jubente Rege, loqui exorsus est in hunc modum: Pascha celebramus illo die, quo illud observari vidimus Romæ, ubi S. Petrus, & S. Paulus Apostoli fuerunt, docuerunt, martyrium passi, & sepulti sunt. Id ipsum vidimus observari in Gallia, quo trajecimus, ut ibi erudivemur. Id ipsum in Africa, Asia, Ægypto, Græcia, & toto terrarum orbe, quo usque propagata est Ecclesia, non obstante Nationum & Linguarum diversitate observari scimus; soli Picti, & Britones, in aliqua ultimarum Oceani Insularum parte positi, obstinato animo contrarium agunt.

Colmano constanter S. Joannis Auctoritatem opponente, Wilfridus respondit: *S. Joannes Legem Moysis ad litteram observabat, quia Ecclesia adhuc dum in quibusdam articulis judaizabat, nec Apostoli poterant protinus rejicere omnes Legis*

Legis Cæremonias, Deo Auctore introdu- Sæculum VII
 ctas. Hodie vero postquam lux Evange- A. C. 664.
 lii toti Mundo orta est, non amplius est v. Sup. L. III.
 necessarium, nec Fidelibus licitum, cir- n. 43. Lib. IV.
 cumcidi, aut Deo Sacrificia cruenta of- n. 43. 44.
 ferre. Ergo S. Joannes, secundum Le- L. XXI. n. 29.
 gem, Pascha celebrare incipiebat vespere Aug. ep. 82.
 diei decimi quarti mensis primi, nec ei n. 15.
 cura erat, an ille dies Sabbati vel alius
 in septimana esset. At S. Petrus, Romæ Quæstio de
 prædicans, & memor, Dominum Nostrum Paschate.
 Die Dominico resurrexisse, intellexit,
 ita Pascha celebrari oportere, ut semper,
 secundum Legem, Luna decima mensis
 primi expectaretur, & vespere initium
 fieret, quod S. Joannes observabat. Tunc
 vero, si Dies sequens esset Dominicus, illo
 ipso vespere Pascha celebrare incipiebat,
 sicut hodieque solemus; si autem Dies Lu-
 nam decimam quartam proxime sequens,
 non esset Dies Dominicus, expectabat vi-
 gesimam primam, & incipiebat celebra-
 re Pascha vespere Sabbati præcedentis.
 Hic mos in Asia post obitum S. Joannis
 ab omnibus Successoribus ejus & a tota
 Ecclesia Universali fuit observatus. Ex
 Historia Ecclesiastica quoque discimus, a
 Concilii Niceni Patribus fuisse declara-
 tum; hoc esse verum Pascha, & solum,
 quod Fideles observare deberent. Quod Sup. L. XI.
 non sic accipiendum, ac si Concilium rem S. 14.
 novam præcepisset, sed quod consuetudi-

T 5

nem

Sæculum VII
 A. C. 664. *nem antiquam confirmaverit. Hinc factis liquido constat, vos nec S. Joannem, nec S. Petrum, nec Legem nec Evangelium sequi; nam S. Joannes Legi inhaerens, Diem Dominicum non observabat, quod tamen vos facitis, & S. Petrus Pascha celebrabat a Luna decima quinta usque ad vigesimam primam, cum vos econtra illud celebretis a decima quarta usque ad vigesimam, saepe incipientes vespere Lunæ decimæ tertiæ, quod nec in Lege nec in Evangelio præscribitur, & vigesimam primam penitus excluditis, quam expectari Lex præcipit.*

Sup. L. VIII. *Tum Colmano Auctoritatem doctissimi Anatolii, S. Columbani & Successorum ejus, qui miraculis claruerant, afferenti, Wilfridus respondit: Quid nobis objicitis Anatolium, cujus Regulas contempstis, & novendecim annorum Cyclum non recepistis? Quod spectat ad Patrem vestrum Columbanum & ejus Statutores, possem respondere; in die Judicii multos dicturos ad Dominum Nostrum, se in Nomine ejus Virtutes multas fecisse, & Dominum responsurum: Quia nunquam novi vos. Sed Deus advertat! ut de Patribus vestris hæc dicam. In iis, quæ ignoramus, præstat bonum credere quam malum. Itaque non nego, fuisse Dei Servos Cælo gratissimos; eosque simplicitate rustica bona tamen intentione*

ne Deum amasse. Nec credo hanc di-
 versitatem in celebrando Paschate ipso-
 rum Sanctitatem obscurasse, quia nemo
 fuit, qui eis perfectiores Regulas demon-
 straret, & credo, ipsos has Regulas secu-
 turos fuisse, sicut mandata Dei servarunt,
 quæ cognoverunt. Ex his apparet, Wil-
 fridum nescivisse, S. Columbanum hac
 de re satis fuisse admonitum. Deinde
 prosequitur: Vos vero, sine dubio, pec-
 catis, si, postquam Sacræ Sedis, seu potius
 Ecclesiæ Universalis, quæ Scripturæ Au-
 thoritate nititur, Decreta audivistis, ea
 spernitis. Ut ut Sancti fuerint Patres
 vestri, num eorum opinio totius orbis ter-
 rarum Sententiæ præferenda est? Viro-
 rum paucorum, in angulo remotissimæ
 Insulæ habitantium? Sanctissimus sane
 fuerit Columbanus, an ideo in compara-
 tionem adduci potest cum Apostolorum
 Principe, ad quem dixit Dominus: Tu
 es Petrus, & super banc petram ædifica-
 bo Ecclesiam meam; & portæ Inferi non
 prævalebunt adversus eam. Et: tibi da-
 bo claves Regni Cælorum?

Ad hæc dixit Rex: Estne hoc verum,
 Colmane! quod Dominus hæc ad Petrum
 dixerit? Colmanus: Verum est, Do-
 mine! Et Rex: An ostendere potes, Co-
 lumbanum vestrum æqualem accepisse po-
 testatem? Colmanus: Non accepit. Tum
 Rex ulterius: An utrinque affirmatis,
 hoc

Sæculum VII
 A. C. 664.

Sup. Lib.
 XXXV.
 §. 43.

Matt. 16. 18.

Sæculum VII hoc principaliter ad Petrum fuisse di-
 A. C. 664. ctum, & Dominum ei claves Regni Cæ-
lorum tradidisse? Responderunt: *Affir-*
mamus. Tandem Rex conclusit in hunc
 modum: *Et ego dico vobis, nolle me huic*
Cæli Janitori adversari; absit! sed man-
datis ejus ex totis viribus meis obediam;
ne, cum ad portam Regni Cælorum per-
venero, nemo sit, qui mihi aperiat, si
Clavigerum mihi infensum habuero. Huic
 Regis sermoni tota Congregatio applau-
 sit, omnesque meliorem consuetudinem
 amplexi sunt.

§. XXXVII.

Res Ecclesiæ Anglicanæ.

Collatione finita cuncti in diversa ab-
 eunt. Agilbertus ad suos reversus
 est. Colmanus, videns opinionem suam
 contemptui haberi, in Hiberniam reve-
 hitur cum quibusdam sponte sequenti-
 bus inter suos deliberaturus, quid sibi
 faciendum esset. Cedde seu Cedda da-
 mnata Hibernorum sententia Sedem
 suam repetiit, nihil dubitans, consuetu-
 dines Catholicas esse tenendas. Hæc
 Collatio habita est anno 664. qui erat
 Regis Osuini vigesimus secundus, & tri-
 gesimus, ex quo Hiberni in Anglia Epis-
 copatum susceperant; nam S. Aidanus
 annis septendecim, Finanus decem, &
 Colmanus tribus, Episcopatum tenuerunt.

Bed. III. c. 26.

Sup. Lib.
XXXVIII.
 §. 19.